

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

18 февруари 1971 година*

По дело С - 40/70

с предмет преюдициално запитване до Съда, отправено на основание член 177 от Договора за ЕИО, от страна на Tribunale Civile e Penale, Милано, по производството, висящо пред този съд между

Sirena S.r.l.

и

Eda S.r.l.

**Fiorenza Ferrari,
Teresa Formaggia,
Pietro Grugni,
Mario Biraghi,
Natale Mappi,
Sergio Puppo,
Novimpex S.r.l.**

относно тълкуването на членове 85 и 86 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н A. M. Donner и г-н A. Trabucchi, председатели на състав, г-н R. Monaco, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н P. Pescatore и г-н H. Kutscher (докладчик), съдии,

генерален адвокат: г-н A. Dutheillet de Lamothe,

секретар: A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С определение от 12 юни 1970 г., постъпило в Съда на 13 юли 1970 г. Tribunale Civile e Penale на Милано отправя към Съда две преюдициални запитвания по член 177 от Договора за ЕИО относно тълкуването на членове 85 и 86 от същия договор. От Съда се иска да се произнесе по това дали членове 85 и 86 от Договора са „приложими по отношение на последиците от договор за предоставяне на търговска марка, сключен преди влизането в сила на Договора”, и дали тези членове трябва да се тълкуват „в смисъл на

* Език на производството: италиански.

създаващи пречка за притежателя на търговската марка, регистрирана в съответствие със закона в една държава-членка да упражни едно свое абсолютно право, по силата на което да забрани на трети лица вноса от други страни на Общността на продукти със същата марка, правомерно поставена в мястото на произхода им.”

2. От предоставената преписка е видно, че договорът, на който се позовава националният съд, е споразумение от 1937 г., по силата на което едно американско предприятие, притежател на марка за произвеждан от него козметичен и лечебен крем, „продава, отстъпва и прехвърля всички права, собственост и ползи от посочената марка” за територията на Италия на италианско дружество, което от този момент произвежда и пуска на пазара на тази страна крем, носещ същата марка, съответно регистрирана съгласно италианското законодателство. От преписката е видно още, че главното производство е с предмет жалба от италианското дружество за подправяне, с която се иска да се забрани разпространението на територията на Италия на крем от същия вид, внасян от Република Германия, носещ спорната марка на германския производител, който е встъпил в същите договорни отношения с американското предприятие за територията на Германия.

3. Следователно, поставеният въпрос се свежда до установяване на това дали, ако се допусне, че националното право признава на притежателя на марка и право да забрани вноса от други държави-членки, правната уредба на Общността стеснява обхвата на това право?

4. Член 85 и следващите от Договора не уреждат изрично отношенията при конкуренция между общностната уредба и националните законодателства в областта на индустриалната и търговската собственост и в частност правата върху марки. От друга страна, тъй като националните норми относно закрилата на индустриалната и търговската собственост все още не са уеднаквени в рамките на Общността, националният характер на тази закрила може да създаде пречки както пред свободното движение на продукти, носещи определена марка, така и пред общностната уредба на конкуренцията.

5. В областта на разпоредбите относно свободното движение на стоки, забраните и ограниченията на вноса на основание закрилата на индустриалната и търговската собственост се допускат от член 36, но при изричното условие, че „няма да представляват средство за произволна дискриминация или за прикрито ограничаване на търговията между държавите-членки”. Член 36, макар да се намира в главата от Договора, уреждаща количествените ограничения на търговията между държавите-членки, се основава на принцип, приложим и в областта на конкуренцията, в смисъл че дори правата върху индустриална и търговска собственост, признати от законодателството на една държава-членка, да не са засегнати в тяхното съществуване от членове 85 и 86 от Договора, тяхното упражняване все пак може да е предмет на забраните, предвидени в тези разпоредби.

6. Подобни съображения, освен това, намират израз в член 3 от Регламент №67/67/ЕИО на Комисията, съгласно който освобождаването, предвидено в член 1, параграф 1 от цитирания регламент, не се прилага „в частност, когато страните по договора упражняват права на индустриална собственост с цел да попречат снабдяването на търговци на дребно или потребители в други части на общия пазар с посочени в договора стоки, надлежно

маркирани и пуснати в оборот, или продажбата на такива стоки от търговци на дребно или потребители на предоставената територия”. Наистина, ако от деветото съображение от позоваванията в преамбюла на акта, че с цитирания регламент не се цели „неблагоприятно засягане насъществуващите отношения между конкурентното право и правата на индустриалната собственост”, в същото съображение обаче се изразява намерение да „не се допусне злоупотреба с правата на индустриална собственост ... с цел създаването на абсолютна териториална закрила”.

7. Упражняването на право върху марка може особено много да допринесе за разпределяне на пазарите и по този начин да доведе до нарушаване на свободното движение на стоки между държавите, което е от съществено значение за Общия пазар. Освен това, правото върху марка се отличава в това отношение от другите права върху индустриалната и търговска собственост, доколкото интересите, закриляни от последната, обикновено са с по-голяма важност и се ползват с по-висока степен на закрила, отколкото интересите, закриляни от обикновената марка.

8. Искането за тълкуване е насочено главно към установяване на това при какви условия упражняването на правата върху марки може да представлява нарушение на забраните, предвидени в член 85, параграф 1.

9. По силата на тази разпоредба се забраняват като несъвместими с общия пазар „споразумения между предприятията, решенията от обединенията на предприятия и съгласувани практики”, с които могат да се засегнат търговията между държавите-членки и които имат за цел или като последица нарушаването на конкуренцията. Правото върху търговска марка като правен институт не съдържа само по себе си договорните елементи или елементи на съгласувана практика, по смисъла на член 85, параграф 1. Въпреки това, упражняването на това право може да попадне под забраните, съдържащи се в Договора, винаги когато се окаже предмет, средство или последица от съглашение. Когато упражняването на това право се осъществява по силата на преотстъпване на предприемачи в една или повече държави-членки, е необходимо да се установи във всеки случай дали това използване води до някое от положенията, забранени по силата на член 85.

10. Такива ситуации могат да възникнат в частност от ограничителни споразумения между притежателите на марки или техните правоприменители, които им дават възможност да попречат на вноса от други държави-членки. Ако комбинацията от предоставяне на различни ползватели на национални търговски марки, закрилящи един и същ продукт, има за резултат повторното създаване на трайни граници между държавите-членки, такава практика може да засегне търговията между държавите-членки и да наруши конкуренцията на общия пазар. Въпросът би бил различен, ако, за да се избегне каквото и да е разделяне на пазара, споразуменията, засягащи използването на национални права по отношение на същата марка биха действали при такива условия, че да направят общото ползване на правата върху търговска марка на равнище Общност съвместимо със спазването на условията на конкуренция и единството на пазара, които са толкова важни за общия пазар, че неспазването им се санкционира по член 85 с обявяването им за нищожни по право.

11. Следователно, член 85 се прилага в случаите, в които правата върху марка се използват, за да се попречи на вноса на продукти с произход други държави-членки, носещи една и съща марка по силата на факта, че притежателите са придобили това право или имат правото да използват марката, или по силата на споразумения между тях, или посредством споразумения с трети лица. Обстоятелството, че националното законодателство обвързва правата върху марка с правни или фактически положения, различни от гореспоменатите споразумения, като регистрация на марката или необезпокояването Ж ползване, не е пречка за прилагането на член 85.

12. Ако споразуменията са сключени преди влизането в сила на Договора, необходимо и достатъчно условие е те да продължават да пораждават последици след тази дата.

13. За да попадне в приложното поле на член 85, параграф 1, споразумението трябва съществено да засяга търговията между държавите-членки и да ограничава конкуренцията в рамките на общия пазар.

14. В заключение, с преюдициалното запитване се иска да се установи при какви обстоятелства упражняването на правата върху марка е несъвместимо с общия пазар и е забранено по смисъла на член 86 от Договора.

15. От редакцията на тази разпоредба следва, че забраненото поведение съдържа едновременно три елемента: съществуването на господстващо положение, злоупотребата с него и възможността това положение да нарушава търговията между държавите-членки.

16. На първо място следва да се отбележи, че притежателят на марка не се намира в „господстващо положение” по смисъла на член 86, само защото е в състояние да попречи на трети лица да пуснат в обръщение на територията на една държава-членка продуктите, носещи същата марка. Тъй като текстът изисква въпросното положение да обхваща най-малкото „значителна част” от съответния пазар, необходимо е също притежателят да е имал способността да възпре конкуренцията по отношение на значителна част от съответния пазар, като се отчита по-специално съществуването и положението на всеки производител или разпространител, който може да пуска на пазара сходни стоки или стоките, с които могат да бъдат заменени.

17. По отношение на злоупотребата с господстващо положение, по-високата цена на продукта, макар само по себе си да не е достатъчно доказателство, може все пак да стане такова доказателство с оглед тежестта Ж, ако не е оправдано от обективни критерии.

По съдебните разноските

18. Разноските, направени от Комисията и правителството на Кралство Нидерландия, предоставили становища на Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело е фаза в процеса, висящ пред Tribunale Civile e Penale, Милано, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Tribunale Civile e Penale, Милано, с определение от 12 юни 1970 г., реши:

1. А) Член 85 се прилага в случаите, когато правата върху марка се използват, за да се спре вносът на продукти с произход други държави-членки, носещи една и съща марка по силата на факта, че притежателите на това право са го придобили или имат право на ползване върху марката както по силата на споразумения между тях самите, така и посредством споразумения с трети лица;

Б) Ако горепосочените споразумения са били сключени преди влизане в сила на Договора, достатъчно и необходимо условие е те да продължават да пораждаат последици и след тази дата.

2. А) Притежателят на марка не се намира в „господстващо положение” по смисъла на член 86, само защото е в състояние да попречи на трети лица да пуснат в обръщение на територията на една държава-членка продуктите, носещи същата марка. Той също трябва да притежава властта да възпре поддържането на ефективна конкуренция в значителна част от съответния пазар;

Б) По-високата цена на продукта, макар само по себе си да не е достатъчно доказателство за злоупотреба с господстващо положение по смисъла на цитирания член, може все пак да стане такова основание с оглед тежестта Ж, ако не е оправдано от обективни критерии.

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 18 юни 1975 година.

Подписи